

BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING MALAKAGA ASOSLANGAN TAYYORGARLIGI

Berdiyev Muxiddin Maxmudovich

Termiz davlat pedagogika instituti o'qituvchisi

E-mail: muxiddinberdiyev1@gmail.com

Annatatsiya.

Ilmiy risolaning maqsadi – bo'lajak o'qituvchilarning kompetentsiyaga asoslangan tayyorgarligini o'rganish va kuchaytirish.

Ta'lim muassasalaridagi kasbiy faoliyat, ya'ni rahbarlar muloqotining o'zaro bog'liq vakolatlari, kompetensiya va global kompetentsiyaning aloqa komponentlari.

Empirik ma'lumotlar va ularning funktsional tahlili, eksperiment usuli va o'quv eksperimenti usulini aniqlash.

O'quv eksperimenti natijalari shuni ko'rsatadiki, o'rtacha hisobda eksperimental guruh vakillari rivojlangan diagnostik paradigmaga muvofiq ko'proq to'plash.

Zamonaviy o'qituvchining kommunikativ xususiyatlari. Xulq-atvorda kommunikativ qobiliyatlarni takomillashtirish komponentligining aloqa komponentlari ichida eng sezilarli bo'lgan.

Qo'llaniladigan metodlari kasbiy yo'naltirilgan kommunikativ kompetentsiyalarni rivojlantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lim, kompetentsiya, ta'lim jarayoni, raqamlashtirish, innovatsiyalar, zamonaviy texnik qurilmalar, o'qitish, boshlang'ich ta'lim maktab.

Аннотация.

Целью научного трактата является изучение и усиление компетентностной подготовки будущих учителей.

Профессиональная деятельность в образовательных учреждениях, а именно взаимосвязанные компетенции общения руководителей, коммуникативные компоненты компетентности и глобальные компетенции.

Эмпирические данные и их функциональный анализ, определение экспериментальной методики и методики образовательного эксперимента.

Результаты образовательного эксперимента показывают, что в среднем представители экспериментальной группы накапливают больше в соответствии с разработанной диагностической парадигмой.

Коммуникативные характеристики современного учителя. Среди коммуникативных компонентов наиболее заметен компонент совершенствования коммуникативных навыков поведения.

Используемые методы оказывают положительное влияние на развитие профессионально ориентированных коммуникативных компетенций.

Ключевые слова: начальное образование, образовательный процесс, компетентность, цифровизация, инновации, современные технические средства, преподавание, начальная школа.

Abstract

The purpose of the scientific treatise is to study and strengthen the competence-based training of future teachers.

Professional activity in educational institutions, namely, the interrelated competencies of the communication of leaders, the communication components of competence and global competence.

Empirical data and their functional analysis, determination of the experimental method and the method of the educational experiment.

The results of the educational experiment show that, on average, representatives of the experimental group accumulate more in accordance with the developed diagnostic paradigm.

Communicative characteristics of a modern teacher. The component of improving communicative skills in behavior is the most noticeable among the communication components.

The methods used have a positive effect on the development of professionally oriented communicative competencies.

Keywords: primary education, educational process, competence, digitalization, innovations, modern technical devices, teaching, primary education school.

Kirish

Talaba o'qituvchilarni tayyorlash bo'yicha ko'plab zamonaviy ilmiy maqolalar innovatsion yondashuvlardan dalolat beradi.

Bunday o'quvchilarni kasbiy tarbiyalash axborot-kommunikatsiya vositalaridan keng foydalanishga asoslangan bo'lishi kerak. Buning asosi so'nggi axborot vositalaridan pragmatik va to'g'ri foydalanish qobiliyatidir.

Butun o'quv jarayonini doimiy ravishda sifatli aloqa bilan ta'minlash. O'qish paytida oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak o'qituvchilar uchun kasbiy mahorat tushunchalarini mustaqil ravishda belgilash muhim, kasbiy madaniyat, kasbiy shaxs.

Bu tushunchalarning barchasini “professional” tushunchasida umumlashtirib “kompetensiya” mumkin, u ochiq fikrli bo‘lishi kerak bo‘lgan zamonaviy o‘qituvchining ichki mohiyati va tashqi qiyofasini aks ettiradi.

Asosiy qism.

Kasbiy jihatdan yetuk, g‘ayratli va o‘z-o‘zini takomillashtirishga tayyor, chuqur nazariy bilimga va o‘z sohasi bo‘yicha amaliy ko‘nikmalar, yaxshi shakllangan ijobiy madaniyat o‘qituvchisi dunyoqarashi bilan aniqlanadi. Zamonaviy o‘qituvchining dolzarb vazifasi - bu yoshlarni o‘qitishning yuqori sifatli, vazifalarini bajara oladigan yosh o‘qituvchilarni tayyorlash muammosini hal qilishdir.

Talabalar bilan muloqot qilish, tushuntirish va murakkab ma‘lumotlarni etkazish qobiliyati har doim asosiy o‘rganish bo‘lib kelgan o‘qituvchi va o‘quvchining yoshidan qat’i nazar, vosita. O‘z o‘rnini egallash qobiliyati ham bir xil darajada muhimdir ham kasblar, ularsiz erishib bo‘lmaydigan ijobiy professional va pedagogik

imidjni yaratish kommunikativ qobiliyatlar va etakchilik qobiliyatlari. Ko‘p ma‘lumotlar bilan ishlash ko‘nikmalarining roli, shuningdek ishonchli axborot manbalarini tanlash doimiy ravishda o‘sib bormoqda. Shuning uchun zamonaviy o‘qituvchining vazifasi ko‘rsatma berishdir har xil turdagi ma‘lumotlardan qanday qilib adekvat va ongli ravishda foydalanish, uni qanday qilib optimal foydali bilan o‘zgartirish boshlang‘ich bosqichlarda samaradorlik – ta‘lim berish maqsadida, keyingi bosqichlarda va umrbod ta‘lim doirasida - ikkalasi uchun ta‘lim va kasbiy va ixtirochilik-innovatsion faoliyatni maqsad qilish kerak. Shunday qilib, o‘qituvchi, muloqot qilish va muloqotning pragmatik maqsadlariga erishish qobiliyatini rivojlantirishga birinchi navbatda harakat qilish kerak.

Malakali filtr va konveyer, tarjimon va ma‘lumotni o‘zgartiruvchi sifatlarini talabalarga qanday qilishni izchil o‘rgatish.

O‘qituvchining muloqotida etakchilik fazilatlarining rivojlanmaganligi avtomatik ravishda uning sifatiga ta’sir qiladi.

Kasbiy faoliyati va umuman uning ijobiy imidjini buzadi. Muloqot kompetentsiyasini o‘zida mujassamlashtiradi, tarbiyalaydi,

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Sanaqulov X.R, Xodiyeva D.P. Satbayeva “Mehnat va uni o‘qitish metodikasi”. Darslik. – T.: TDPU.2015-yil.

2. Mavlonova R.A., Sanaqulov X.R., Xodiyeva D.P. Mehnat va uni o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanma. – T.; TDPU. 2007-yil.
3. Sanaqulov X.R, Xodiyeva D.P. Boshlang'ich sinflarda qog'ozdan amaliy ishlar. O'quv-metodik qo'llanma. – T.: Navro'z. 2013-yil.
4. Sanaqulov X.R., Xodiyeva D.P., Sanaqulova A.K. “Texnologiya” 2-sinf darsligi. – T.;“Sharq”. 2018-yil
5. Sanaqulov X.R., Xodiyeva D.P., Sanaqulova A.K. Mehnat ta'limi 3-sinf darsligi. – T.: “Sharq”. 2016-yil
6. The Exquisite Book of Paper Flowers: A Guide to Making Unbelievably Realistic Paper USA, 2014. USA, 2014. Paperback New York, Boston.
7. Hiromi Hayashi. “Origami Flowers”. Издание: иллюстрированное. Издатель Joie, 2003. ISBN 488996116X, 9784889961164.Количество страниц Вс стр: 114.
8. Tomoko Fuse “Origami Rings”. Издание: иллюстрированное. Издатель Yaponiya nashr Trading Company, 2007. ISBN 4889962239, 9784889962239. Количество страниц. Всего страниц: 94
9. Berdiyev, M. (2024). RAQAMLI PEDAGOGIKA ASOSIDA TABIIY FANNI O'QITISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH. *Inter ta'lim va global tadqiqotlar*, (9), 14-19.
10. Berdiyev, M. M. (2024). BOSHLANG 'ICH TA'LIMDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI. *Inter education & global study*, (10), 122-127.